

Лучко О.А.

Криворізька академія патрульної поліції

ЩОДО СУБ'ЄКТІВ ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ

У статті розглянуто положення кримінального процесуального законодавства щодо суб'єктів провадження слідчої (розшукової) дії огляду. Основними завданнями дослідження є розгляд проблеми щодо визначення суб'єктів, уповноважених на проведення огляду, та розширення їх переліку на законодавчому рівні. У результаті дослідження автором було проаналізовано норми кримінального процесуального законодавства в частині визначення осіб, уповноважених на проведення слідчої (розшукової) дії огляду, зроблено висновок про те, що його проведення може відбуватися не лише слідчим чи прокурором, а й іншими уповноваженими особами. Обґрунтовується позиція, відповідно до якої інші за посадами працівники поліції, такі як дільничні офіцери, інспектори з ювенальної превенції, патрульні поліцейські, мають меншу компетенцію, аніж слідчий чи прокурор, однак достатню для проведення первинного огляду місця події в невідкладних випадках, до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань, для забезпечення його своєчасності та результативності. У зв'язку з цим запропоновано внести зміни до кримінального процесуального законодавства, визначивши універсального суб'єкта проведення огляду місця події як «уповноважену особу». Наводяться аргументи про те, що регламентація такого універсального статусу особи стосовно проведення огляду буде сприяти ефективності кримінального провадження та уникненню можливих спірних ситуацій щодо суб'єкту здійснення огляду місця події.

Крім цього, здійснюється аналіз наукових досліджень та практичного досвіду щодо необхідності виявлення і фіксації слідів кримінального правопорушення та можливості здійснення огляду кожною особою, яка не є уповноваженою. Аргументується позиція щодо того, що закріплення на законодавчому рівні права стосовно можливості проведення огляду кожним, хто не є уповноваженою особою, буде свідчити про правомірність отриманої інформації та законність її подальшого використання як доказу. Крім цього, робиться висновок про недопустимість порушення прав та законних інтересів учасників огляду будь-яким суб'єктом його проведення.

Ключові слова: уповноважена особа, універсальний суб'єкт, компетентність, слідча (розшукова) дія, загальнодозвільний тип регулювання, фіксація відомостей.

Постановка проблеми. Відповідно до ч. 1 ст. 86 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) доказ визнається допустимим, якщо він отриманий у порядку, встановленому КПК України [1]. Верховний Суд (далі – ВС) колегією суддів Третньої судової палати Касаційного кримінального суду у своїй постанові від 7 серпня 2019 року (справа № 607/14707/17, провадження № 51-2604 км 19) зауважив, що умовами допустимості доказів є: одержання фактичних даних із належного процесуального джерела, одержання фактичних даних належним суб'єктом; одержання фактичних даних у належному процесуальному порядку; належне оформлення джерела фактичних даних [2].

Про те, що однією з головних вимог слідчих (розшукових) дій є проведення їх саме уповноваженим суб'єктом, у своїх працях наголошували В.М. Стратонов [3, с. 183], Д.Б. Сергєєва [4, с. 83],

С.Ю. Карпушин [5, с. 10], М.А. Погорецький [6, с. 393].

Однією з популярних та значимих для збору процесуальної інформації є така слідча (розшукова) дія, як огляд. Останній проводиться на різних етапах кримінального провадження, навіть до початку досудового розслідування. Тому дослідження питання щодо суб'єктів проведення огляду є актуальним та необхідним для вдосконалення приписів кримінального процесуального законодавства та практики кримінального провадження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематиці слідчих (розшукових) дій присвячували свої наукові праці такі вчені-процесуалісти, як В.С. Зеленецький, С.Ю. Карпушин, Л.М. Лобойко, Д.Б. Сергєєва, В.М. Стратонов, Л.Д. Удалова, М.Є. Шумило. Однак визначені проблеми потребують подальшого наукового дослідження та погляду під новим кутом.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження питання щодо суб'єктів проведення огляду. Завдання дослідження у цій статті: визначення суб'єктів, уповноважених на проведення огляду; дослідження питання щодо розширення законодавчого переліку суб'єктів проведення огляду.

Виклад основного матеріалу дослідження. У КПК України не міститься визначення такого поняття, як «уповноважена особа на проведення огляду». Відповідно до ч. 1 ст. 237 КПК України огляд проводить слідчий, прокурор [1]. Крім цього, право на проведення слідчих (розшукових) дій, у тому числі огляду, надано керівнику органу досудового розслідування (ч. 2 ст. 39 КПК України), за дорученням слідчого, прокурора оперативним підрозділам (ч. 1 ст. 41 КПК України), а після внесення змін до КПК України згідно із Законом № 2617-VIII від 22.11.2018 р. – ще й дізнавачам (ч. 2 ст. 40-1 КПК України), які користуються при цьому повноваженнями слідчого [1].

Слід зазначити, що дізнавач відповідно до вказаного Закону № 2617 –VIII від 22.11.2018 р. – це не лише службова особа підрозділу дізнання органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, органу Державного бюро розслідувань, а у випадку, встановленому КПК, уповноважена особа іншого підрозділу зазначених органів [7].

Відповідно до Наказу МВС України від 20.05.2020 р. № 405 «Про затвердження положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України» про уповноваження працівника поліції іншого підрозділу, який здійснюватиме досудове розслідування кримінальних проступків, Головою Національної поліції України, начальниками ГУНП, начальниками відповідних територіальних підрозділів поліції або особами, що виконують їхні обов'язки, видається наказ [8]. Проаналізувавши даний Наказ, можна зробити висновок, що на проведення дізнання, а значить, і на провадження слідчих (розшукових) дій у територіальних підрозділах поліції, можуть бути уповноважені дільничні офіцери поліції, інспектори ювенальної превенції чи інші співробітники поліції, які під час їх проведення будуть користуватися повноваженнями слідчого. Незважаючи на однакові повноваження в частині проведення слідчих (розшукових) дій, кожен такий суб'єкт може виконувати свою роботу не з однаковою якістю, бо володіє різним за обсягом рівнем знань, умінь і навичок, досвіду, які в теорії називають «компетентністю» [9].

М.С. Городецька справедливо визначає компетентність слідчого ОВС як рівень знань та професійно-ділових якостей особи, який дозволяє їй максимально ефективно реалізувати власну кримінально-процесуальну компетенцію для виконання завдань кримінального судочинства [10, с. 42].

Влучно зазначає М.С. Цуцкірідзе про те, що «можна гарно законодавчо виписати кримінальну процесуальну компетенцію слідчого, але через особисті вади правозастосовника, який постає на позиції вказаного суб'єкта кримінального провадження, отримати неефективне розслідування» [11, с. 315].

Досліджуючи питання професійної компетентності слідчого, М.С. Цуцкірідзе доходить висновку, що центральним елементом у професійній компетентності слідчого є його правова компетентність, яка залежить від таких чинників: 1) вихідного рівня обізнаності, з якими особа була призначена на посаду та набула кримінальної процесуальної компетенції слідчого; 2) професійного рівня, який був набутий слідчим у результаті здобутого досвіду роботи, внаслідок навчання у процесі діяльності [11, с. 317].

Аналіз професійних програм первинної професійної підготовки поліцейських, яких уперше прийнято на службу в поліцію за спеціалізаціями (інспектори патрульної поліції, слідчі, оперуповноважені карного розшуку, дільничні офіцери поліції), дає підстави констатувати, що до всіх них у розділі професійно-теоретичної підготовки передбачено вивчення такої дисципліни, як основи кримінальної процесуальної діяльності поліції [12]. Іншими словами, щодо першого елемента професійної компетентності – вихідного рівня обізнаності, то знання у сфері загальних умов і правил проведення слідчої (розшукової) дії огляду отримують всі особи, які закінчили первинну професійну підготовку за професією «Поліцейський», пройшовши курс «Основи кримінальної процесуальної діяльності поліції». Однак цілком логічним є висновок про те, що знання осіб, які закінчили вищий навчальний заклад за спеціальністю «Право» (як цього вимагає посада слідчого), де вивчення дисципліни «Кримінальний процес» не обмежується декількома годинами, а передбачає як теоретичне, так і практичне відпрацювання слідчих (розшукових) дій, буде значно глибшими, ніж в осіб, які закінчили лише первинну професійну підготовку. Щодо другого – професійного рівня, який набувається в результаті здобутого досвіду роботи та навчання, – у діль-

ничних офіцерів поліції, інспекторів з ювенальної превенції, патрульних поліцейських, оперуповноважених він буде значно нижчим, адже вони не мають достатнього ані теоретичного, ані практичного досвіду проведення огляду.

У зв'язку з цим виникає питання щодо гарантій забезпечення прав і свобод усіх учасників слідчих (розшукових) дій, які проводяться іншими уповноваженими особами, аніж слідчим чи прокурором.

КПК України за ч. 1 ст. 236 надає виключне право слідчому, прокурору на проведення обшуку житла чи іншого володіння особи [1]. Законодавець закріпив дане правило з метою встановлення додаткових гарантій для забезпечення конституційного права особи на недоторканість житла. Дана позиція знайшла своє відображення в постанові ВС колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду від 29.01.2019 р. (справа № 466/896/17 провадження № 51-7795 км 18), в якій вказано на те, що за змістом ч. 1 ст. 236 КПК виконання ухвали слідчого судді про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи покладається особисто на слідчого чи прокурора і не може бути доручене в порядку п. 3 ч. 2 ст. 40 КПК відповідним оперативним підрозділам [13].

У своєму дисертаційному дослідженні А.В. Мельниченко досліджував питання доцільності проведення всіх слідчих (розшукових) дій у ході досудового розслідування оперативними підрозділами за дорученням слідчого, мотивуючи це неможливістю на належному рівні забезпечити права особи, та запропонував визначити в КПК України заборонну норму, якою передбачити неможливість слідчому, прокурору доручати проведення обшуку в порядку ст. ст. 36, 40 КПК України оперативним підрозділам, адже таку процесуальну дію уповноважені здійснювати виключно слідчий та прокурор [14].

Відповідно до ч. 2 ст. 237 КПК України огляд житла чи іншого володіння особи здійснюється згідно з правилами КПК, передбаченими для обшуку житла чи іншого володіння особи [1]. У буквальному сенсі огляд житла чи іншого володіння особи повинен бути здійснений слідчим або ж прокурором. Однак із запровадженням у кримінальний процес інституту дізнання під час реалізації даної норми на практиці можуть виникнути проблеми. Так, призначені на посади штатні дізнавачі або ж закріплені для виконання цих функцій наказом керівника територіального підрозділу інші співробітники поліції можуть бути включені до складу слідчо-оперативних груп і здійснювати

виїзд на місце події, яким може бути житло, інше володіння особи, транспортний засіб. У таких випадках огляд місця події буде проведено іншим суб'єктом, ніж передбачено в КПК України, – дізнавачем чи особою, уповноваженою на проведення досудового розслідування кримінальних проступків, що суперечить ч. 2 ст. 237 КПК України. Забезпечити виїзд на місце події, яким є житло чи інше володіння особи, виключно слідчим у реаліях сьогодення неможливо через штатну численність слідчих, їх завантаженість. Крім того, в разі отримання первинної інформації про подію не завжди є можливим одразу кваліфікувати діяння.

На нашу думку, слід закріпити норму в КПК України про те, що проведення огляду місця події, яким може бути також і житло чи інше володіння особи, проводиться до внесення відомостей в Єдиний реєстр досудових розслідувань (далі – ЄРДР) і здійснюється «уповноваженою особою», якою може бути, окрім слідчого, прокурора, дізнавач чи будь-який інший співробітник поліції, якому законом надаються відповідні повноваження. Регламентація такого універсального статусу особи стосовно проведення огляду буде сприяти ефективності кримінального провадження та уникненню можливих спірних ситуацій щодо суб'єкту здійснення огляду місця події.

Натепер проведення огляду не уповноваженим суб'єктом тягне за собою визнання протоколу огляду недопустимим доказом. Так, вироком Зарічного районного суду м. Суми від 21 травня 2019 року, справа № 591/473/18, ОСОБА_1 визнана невинуватою в пред'явленому обвинуваченні за ч. 2 ст. 309 КК України та виправдана. Оцінюючи докази на предмет їх належності та допустимості, суд дійшов висновків, що огляд (обшук) житла обвинуваченого був розпочатий не слідчим згідно з протоколом огляду від 12 жовтня 2017 року, а був розпочатий саме патрульними поліцейськими безпосередньо після їх входження до помешкання ОСОБА_1. При цьому вони не були на той момент уповноваженими особами в розумінні КПК України на проведення цих слідчих дій, як і не мали відповідного дозволу на їх проведення, тобто згаданий доказ був отриманий всупереч порядку, встановленому КПК України, зокрема всупереч зазначеним нормам, та з порушенням принципу, закріпленого в ст. 13 КПК України. Протокол огляду місця події від 12 жовтня 2017 року як доказ є недопустимим, оскільки огляд був здійснений з порушенням його суттєвих умов (проведений не уповноваженою особою,

а проникнення до квартири відбулося з дозволу особи, повноваження якої на вчинення цих дій є сумнівними) [15]. Зміст цього вироку підтверджує практичну необхідність запровадження «універсального» суб'єкта – уповноваженої особи на проведення огляду місця події.

Крім того, в Законі України «Про Національну поліцію» серед повноважень поліцейського визначено право на проведення огляду особи, речі та/або транспортного засобу, візуального огляду салону та багажника транспортного засобу (ст. 34); а відповідно до ч. 7 даної статті поліцейський у разі виявлення в ході поверхневої перевірки будь-яких слідів правопорушення забезпечує їх схоронність та огляд відповідно до вимог статті 237 КПК [16].

Тому для узгодження законодавчих норм із практичним їх застосуванням пропонуємо ч. 1 ст. 237 КПК України викласти в такій редакції: «З метою виявлення та фіксації відомостей щодо обставин вчинення кримінального правопорушення уповноважена особа проводить огляд місцевості, приміщення, речей, документів та до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудового розслідування у невідкладних випадках – огляд місця події, яким може бути житло чи інше володіння особи».

Окрім того, на практиці нерідкими є випадки, коли на місці події першими опиняються пересічні громадяни, які візуально сприймають оточуючу «картину» після вчинення злочину, виявляють сліди кримінальних правопорушень, фіксують їх за допомогою будь-яких «підручних» та технічних засобів, цим самим фактично здійснюють огляд. Це може бути вкрай важливим у разі зміни посткримінальної обстановки, наприклад, пошкодження або знищення доказової інформації в результаті погодних умов. У зв'язку з цим виникає потреба стосовно розгляду питання щодо можливості надання права проводити огляд особі, яка не є уповноваженою.

Про можливість розширення суб'єктів, уповноважених на проведення слідчих (розшукових) дій, на законодавчому рівні заговорили ще у 2018 році. Так, законопроектом «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» № 9055 від 06.09.2018 р. пропонувалося доповнити ст. 93 КПК України положеннями про розширення прав захисника, адвоката як представника потерпілого або юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, самостійно здійснювати збирання доказів у будь-який не заборонений законом спосіб, у тому числі шляхом проведення допиту свідків за їхньою згодою [17]. Даний законопроект не було прийнято до розгляду і повернуто на доопрацювання у зв'язку з тим, що за відсутності попередження про кримінальну від-

повідальність виникне можливість надання свідком під час його допиту адвокатом неправдивих показань, на яких у подальшому буде будуватися лінія захисту, що не сприяє повному і всебічному з'ясуванню всіх обставин у справі [18].

Щодо проведення огляду в розглянутому вище проекті Закону про можливість його проведення захисником чи адвокатом як представником потерпілого не йдеться. Однак зауважимо, що вербальна інформація, яка отримується під час допиту, не може зрівнятися за значимістю з відомостями, що одержуються під час безпосереднього сприйняття матеріальних слідів кримінального правопорушення. Крім того, показання можуть бути отримані після спливу певного проміжку часу, при цьому їх повнота та доказова цінність не будуть втрачені, на відміну від огляду, однією з умов якого, що забезпечують ефективність і вирішення поставлених перед ним завдань, є своєчасність [19, с. 153].

Розгляд питання стосовно надання права не уповноваженій особі проводити огляд зумовлений відповідним тлумаченням законодавчих термінів. Так, В.В. Тютюнник серед очевидно недопустимих підстав вважає ту, коли недопустимість ґрунтується на обставинах, що є безсумнівними і беззаперечними і не потребують додаткового дослідження, наприклад протокол, отриманий внаслідок проведення слідчої (розшукової) дії не уповноваженим суб'єктом [20, с. 234].

Зафіксована не належним, у теперішньому розумінні процесуальних норм, суб'єктом інформація про обставини вчинення кримінального правопорушення не буде прийнята до уваги через очевидну недопустимість. А якщо в конкретному випадку не було інших способів отримання такої інформації, то втрачається можливість документування кримінального правопорушення та притягнення винної особи до відповідальності.

Разом із тим з урахуванням специфіки правового регулювання діяльності не уповноважених осіб у кримінальному провадженні результати огляду, здійсненого «цивільними» особами, мають братися до уваги органами кримінального судочинства. Як вірно зазначає Т.О. Лоскутов, діяльність учасників кримінального провадження (потерпілий, підозрюваний, обвинувачений, захисник, свідок тощо) регулюється за загальнодозвільним типом правового регулювання, який ґрунтується на загальному дозволі та на спеціальній забороні. Особи, які беруть участь у кримінальному провадженні, реалізуючи власні права і законні інтереси, можуть діяти в будь-який спосіб, крім прямо забороненого

в нормах законодавства [21, с. 171]. Зважаючи на те, що огляд у розумінні виявлення та фіксації обставин кримінального правопорушення прямо не заборонений кримінальним процесуальним законодавством, його результати є правомірними та мають ураховуватися в ході доказування обставин кримінального правопорушення.

Інша справа, що не всі правозастосовники в такий спосіб трактують діяльність не уповноважених осіб щодо здійснення огляду, зокрема місця події. Суб'єкти кримінального провадження отожднюють огляд як слідчу (розшукову) дію, що здійснюється уповноваженими особами (прокурор, слідчий та інші), та як правомірну форму виявлення і фіксації слідів правопорушення, що може бути реалізована не уповноваженими (цивільними) особами. Для аналогії можна навести приклад урегулювання затримання уповноваженою службовою особою та законне затримання (затримання не уповноваженою службовою особою). Закріплення останнього у КПК України не означає, що воно стало повноцінним запобіжним заходом, який можуть виконувати цивільні особи. Вони не складають протоколу, не роз'яснюють права, не повідомляють близьких осіб тощо, але такі особи можуть фізично затримати особу у відповідних випадках та передати її уповноваженій службовій особі. Так само з оглядом. Регламентація права стосовно його здійснення кожною особою, яка не є уповноваженою, лише буде свідчити про загальну правомірність отриманої інформації та можливість (законність) її подальшого використання.

Також беззаперечним є факт стосовно недопустимості порушення будь-яких прав та свобод громадян під час проведення огляду в кримінальному провадженні. Тому заборона порушення прав і свобод людини має розповсюджуватися не лише на уповноважених осіб, а й на осіб, які не є такими, але проводять огляд місця події. Погоджуємося з думкою Ж.В. Удовенко про те, що «вимога про недопустимість неправомірного втручання у приватне життя під час провадження слідчих (розшукових) дій, визначена у статті 15 КПК України, носить загальний і загальнообов'язковий характер і повинна законодавчо поширюватися на всю без винятків їх сукупність» [22, с. 3]. Забезпечення прав і свобод під час здійснення огляду не

уповноваженою особою не є винятком.

Тому, на наш погляд, закріплення у КПК положення про надання повноважень не уповноваженій особі на проведення огляду місця події не суперечить нормам законодавства України, а сприятиме вдосконаленню інструментів для отримання доказової інформації, кримінального процесу, а значить, і для підвищення ефективності розслідування.

Пропонуємо внести доповнення до КПК України ст. 237-1 «Огляд не уповноваженим суб'єктом» такого змісту: Ч. 1: «Кожен з метою фіксації відомостей щодо обставин вчинення кримінального правопорушення може провести огляд місцевості, приміщення, речей та документів і зафіксувати їх будь-яким способом.

Ч. 2: Під час проведення огляду не допускаються порушення прав та свобод громадян.

Ч.3: Кожен, хто не є уповноваженою особою і здійснив огляд, зобов'язаний надати матеріальний об'єкт, який містить зафіксовані відомості, котрі можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час кримінального провадження.

Висновки. На підставі викладеного в цій статті дослідження можна зробити такі висновки:

1. Закріплення в КПК України окремих уповноважених суб'єктів проведення огляду, зокрема огляду місця події (слідчий, прокурор), та подальше їх розширення (дознавач, уповноважена особа на здійснення дізнання та інші) є неефективним. У зв'язку з цим пропонуємо змінити процесуальні приписи та унормувати такого універсального суб'єкта проведення огляду місця події як «уповноважену особу».

2. Практична необхідність виявлення і фіксації слідів кримінального правопорушення до внесення відомостей в Єдиний реєстр досудових розслідувань зумовлює правову регламентацію положення щодо можливості здійснення огляду кожною особою, яка не є уповноваженою.

Подальшими напрямками наукових розвідок можна визначити такі: 1) визначити «спеціалізацію» суб'єкта огляду; 2) дослідити питання забезпечення прав та свобод учасників огляду.

Список літератури:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Дата оновлення: 23.05.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 10.06.2020).

2. Постанова Верховного Суду колегією суддів Третьої судової палати Касаційного кримінального суду від 7 серпня 2019 року : справа № 607/14707/17, провадження № 51-2604 км 19. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/83589933>

3. Стратонов В.М., Стратонова О.В. Окремі проблеми слідчих (розшукових) дій. *Науковий вісник Львівської комерційної академії. Серія : Юридична*. 2015. № 1. С. 174–186. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvika_u_2015_1_19 (дата звернення: 02.07.2020).
4. Сергеева Д.Б., Старенький О.С. Слідчі (розшукові) дії як засоби отримання доказів у кримінальних провадженнях щодо неповнолітніх: до визначення поняття. *Вісник кримінального судочинства*. 2017. № 1. С. 81–89. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vks_2017_1_12 (дата звернення: 02.07.2020).
5. Карпушин С.Ю. Проведення слідчих (розшукових) дій : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2016. 22 с.
6. Погорецький М.А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі : монографія. Харків : Арсіс, ТЛД, 2007. 576 с.
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень : Закон України від 22.11.2018 р. № 2617-VIII. Дата оновлення: 03.12.2019. р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19?lang=ru#Text> (дата звернення: 10.06.2020).
8. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України : наказ МВС України від 20.05.2020 р. № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text> (дата звернення: 02.07.2020).
9. Пасько О.М. Компетентнісна модель фахівців органів досудового слідства. URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2009/1_2_2009/25.pdf.pdf. (дата звернення: 06.07.2020).
10. Городецька М.С. Кримінально-процесуальна компетенція слідчого органів внутрішніх справ : монографія. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2010. 232 с.
11. Цуцкірідзе М.С. Професійна компетентність слідчого. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 5. С. 315–318. URL: http://www.pap.in.ua/5_2018/92.pdf (дата звернення: 07.07.2020).
12. Валентин Бондаренко. Особливості програм первинної професійної підготовки працівників Національної поліції України. *Молодіжний науковий вісник*. 2017. URL: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/13205/1/Valenty%20Bondarenko.pdf> (дата звернення: 09.07.2020).
13. Постанова Верховного Суду колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду від 29.01.2019 р. : справа № 466/896/17 провадження № 51-7795 км 18. URL: https://protocol.ua/ua/vs_kks_obshuk_mae/
14. Мельниченко А.В. Забезпечення прав особи на досудовому розслідуванні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2018. 20 с.
15. Рішення Зарічного районного суду м. Суми від 21 трав. 2019 р.: Справа № 591/473/18. Єдиний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/81865406>
16. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 17.07.2020).
17. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : проект Закону від 06.09.2018 р. № 9055. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64557 (дата звернення: 21.07.2020).
18. Висновок Головного науково-експертного управління до № 9055 від 06.09.2018 р. на проект Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 14.11.2018 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64557 (дата звернення: 22.07.2020).
19. Весельський В.К. Концептуальні основи тактики слідчих дій (слідчий огляд, допит, призначення і проведення судових експертиз). *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2012. № 2 (28). С. 151–158.
20. Тютюнник В.В. Інститут допустимості доказів як критерій здійснення окремої судової процедури визнання доказу недопустимим під час кримінального провадження. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Юриспруденція*. 2014. Випуск 9–1. С. 233–236.
21. Лоскутов Т.О. Предмет регулювання кримінального процесуального права : монографія. Київ : Юридичний світ, 2016. 416 с.
22. Удовенко Ж.В. Невтручання у приватне життя при провадженні деяких слідчих (розшукових) дій. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія Право*. 2013. № 2 (8). С. 1–13. URL: <https://lj.oa.edu.ua/articles/2013/n2/13uzvsrd.pdf> (дата звернення: 20.07.2020).

Luchko O.A. REGARDING THE SUBJECT OF THE REVIEW

The article considers the provisions of the criminal procedure legislation on the subjects of the investigative action of the review. The main objectives of the study are to consider the problem of determining the entities authorized to conduct the review, and to expand their list at the legislative level. As a result of the study, the author analyzed the rules of criminal procedure legislation in terms of determining the persons authorized

to conduct the investigative action of the review. It is concluded that it can be conducted not only by the investigator or prosecutor, but also by other authorized persons. The position that other police officers, such as district officers, patrol officers, have less competence than an investigator or prosecutor, but sufficient for an initial inspection of the scene in urgent cases, before entering information into the Unified Register of Pretrial Investigations is substantiated. To ensure its timeliness and effectiveness.

In this regard, it is proposed to amend the criminal procedure legislation, defining the universal subject of the inspection of the scene as an “authorized person”.

Arguments are made that the regulation of such a universal status of a person in relation to the inspection will contribute to the effectiveness of criminal proceedings and the avoidance of possible disputes regarding the subject of the inspection of the scene. In addition, an analysis of scientific research and practical experience on the need to identify and record traces of a criminal offense and the possibility of inspection by each person who is not authorized. The position is argued that the enshrinement at the legislative level of the right to conduct an inspection by anyone who is not an authorized person will indicate the legitimacy of the information received and the legality of its further use as evidence.

In addition, it is concluded that the rights and legitimate interests of the participants in the review should not be violated by any subject.

Key words: *authorized person, universal subject, competence, investigative action, general type of regulation, recording information.*